

دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی
رساله دکتری
رشته ادبیات فارسی
بررسی و توصیف گویش هزارگی افغانستان
استاد راهنما:
دکتر اورنگ ایزدی
استادان مشاور:
دکتر عباس علی وفایی
دکتر گلناز مدرسی قوامی
پژوهشگر:
حفیظ الله شریعتی (سحر)
سال تحصیلی: 1390-1399

سورة الاحقاف

فهرست مطالب

5	مقدمه
8	فصل اول: کلیات پژوهش
8	1. کلیات پژوهش
	الف: طرح موضوع و تعریف آن
	مقدمه
	1-2: هدف اصلی تحقیق :
	1-3: ضرورت و اهمیت تحقیق
	1-3-1 ضرورت و اهمیت نظری
	1-4 ضرورت و اهمیت عملی
	1-5 گویش هزارگی
6	پیشینه پژوهش 1-6
	1-7 ج- تعاریف عملیاتی متغیرها
	تعریف مفاهیم
	1-7-1 زبان
	1-7-2 گویش
	1-7-3 لهجه
	1-8 فرضیه تحقیق
	1-9 سوا لات تحقیق
	ک- جامعه آماری
	ل- نحوه جمع آوری داده ها
	1-2-1 بخش دوم پیشینه تاریخی و موقعیت کنونی هزارستان
	1-2-1 هزاره ها
2-21	ریشه شناختی واژه هزاره
3-2-1	موقعیت جغرافیایی هزارستان
4-2-1	نظریه بومی بودن هزاره ها
5-2-1	هزاره ها باز ماندگان مغول هایند
6-2-1	هزاره ها نژاد مختلط دارند
7-2-1	نظریه ترکی بودن هزاره
8-2-1	موقعیت جغرافیایی غرستان یا غرجستان کهن (هزارستان کنونی)
9-2-1	در پایان
	1-3 گویش هزارگی

- 4-3-1 چرا گویش هزارگی؟
- 5-3-1 گویش هزارگی زبان نیست.
- 6-3-1 گویش هزارگی.
- فصل دوم نحو**
2. نحو
- 1-2 جمله در گویش هزارگی.
- 1-2-2 انواع جمله
- 2-2-2 نقل قول مستقیم و غیر مستقیم
- 3-2-2 جمله پرسشی
- 4-2-2 پرسشی بلی خیر.
- 5-2-2 پرسشی بله خیر خنثی.
- 6-2-2 پرسشی بله خیر هدایت شده.
- 7-2-2 پرسشی متناوب.
- 8-2-2 جمله پرسشی پرسشواژه دار
- 9-2-2 عناصر پرسش پذیر.
- سازه های پرسش پذیر بند پیرو
- 10-2-2 سازه های پرسش پذیر گروه اسم
- 11-2-2 عناصر پرسش پذیر گروه حرف اضافه
- عناصر پرسش پذیر ساخت های همپایه
- 12-2-2 گروه های فعل همپایه
- 13-2-2 تعداد سازه های پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 15-2-2 جمله پژوا پرسشی پرسشواژه دار
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- 14-2-2 جایگاه عناصر پرسش پذیر
- ساختن پژوا پرسشی از پرسشی بله خیر
- 16-2-2 ساختن پژوا پرسشی از پرسشی پرسشواژه دار

17-2-2 عناصر پرسش پذیر جمله پژوا

پرسشی.....
.....
.....

18-2-2 انواع پاسخ

19-2-2 پاسخ به جمله پرسشی بله خیر

20-2-2 پاسخ به جمله های پژوا پرسشی

21-2-2 پاسخ به شکل جمله های ناتمام

22-2-2 پاسخ به جمله های پرسشی بله خیر

23-2-2 پاسخ به جمله پرسشی هدایت

شده.....
.....
.....

24-2-2 پاسخ به پرسش های پرسشواژه دار

25-2-2 جمله امری

1-25-2-2 جمله امری مثبت

2-25-2-2 امری منفی

3-25-2-2 شخص و شمار در صورت امر منفی

26-2-2 انواع دیگر جمله

27-2-2 عمل به گفتار غیر مستقیم

28-2-2 جمله پرسشی برای امر یا خواهش

29-2-2 جمله خبری برای امر یا خواهش

3-2 پیرو سازی

1-3-2 نشانه های کلی پیرو سازی

4-2 عناصرهای ساختمانی بند

1-4-2 مسند الیه.....

2-4-2 متمم.....

3-4-2 ادات.....

4-2 ملاک های شناسائی مسند الیه و متمم

5-2 ملاک شناسائی ادات

6-2 بند اسمی

1-6-2 نشانه های بند اسمی

2-6-2 انواع بند اسمی

1-2-6-2 الف) بند که ای

- 2-6-2-1-2ب) بند پرسشواژه دار
- 2-6-2-3ج) بند موصولی
- 2-6-2-4د) بند پرسشی بله خیر (اگه / آیا)
- 2-6-2-5ه) بند نامحدود
- 2-7-2 نقل قول غیر مستقیم
- 2-7-2-1 بند پرسشی غیر مستقیم
- 2-7-2-2 بند امری غیر مستقیم
- 2-7-2-3 بند اسمی نامحدود
- 2-7-2-4 بند صفتی (بند موصولی)
- 2-7-2-4 نشان‌هاى بند صفتی
- 2-8-2-8 بند محدود کننده و غیر محدود کننده
- 2-8-2-1-7-2 بند موصولی محدود کننده
- 2-8-2-2-82 بند موصولی غیر محدود کننده
- 2-8-2-3-8-2 جایگاه هسته
- 2-8-2-4-8-2 جایگاه عنصر موصولی شده
- 2-8-2-5-8-2 بند موصولی بدون هسته
- 2-8-2-6-8-2 عناصر موصولی شونده
- 2-8-2-7-8-2 فاعل موصولی شده
- 2-8-2-9-8-2138 مفعول مستقیم موصولی شده
- 2-8-2-10-8-2139 مفعول غیر مستقیم موصولی شده
- 2-8-2-11-8-2140 مفعول حرف اضافه ای موصولی شده
- 2-8-2-12-8-2 فاعل موصولی شده بند پیرو
- 2-7-2-13-7-2 مفعول مستقیم موصولی شده بند پیرو
- 2-8-2-14-8-2 مفعول غیرمستقیم موصولی شده بند پیرو
- 2-8-2-15-8-2 مفعول حرف اضافه ای موصولی شده بند پیرو
- 2-8-2-16-8-2 ساختن بند موصولی نامحدود
-
-
- 2-9-2-9 بند قیدی
- 2-9-2-1-9-2 نشان‌ها و جایگاه بند قیدی
- 2-9-2-2-9-2 انواع بندهای قیدی
- 2-9-2-3-9-2 بند حالت
- 2-9-2-4-9-2 بند منظور ساز

- 5-9-2 بند علت ساز
- 6-9-2 بند شرطی
- 7-9-2 بند نتیجه ساز
- 8-9-2 بند مندرج
- 1-8-9-2 بند مقایسه ای
- 9-9-2 بند همسان
- 10-9-2 بند قیدی نا محدود
- 10-2 تطابق زمان ها
- 11-2 مباحث ساختاری
- ساختاری درونی جمله
- 1-11-2 جمله ربطی
- 2-11-2 اختیاری بودن فعل ربطی
- 3-11-2 نشانه های متمم اسمی
- ترتیب سازه ها
- 4-11-2 ساختن جمله ربطی با متمم صفت
- 1-4-11-2 اختیاری اجباری بودن فعل ربطی
- 5-11-2 نشانه های متمم صفت
- 6-11-2 ساختن جمله ربطی با متمم قید
- 1-6-11-2 اختیاری یا اجباری بودن فعل ربطی
- 7-11-2 نشانه های متمم قید
- 8-11-2 ترتیب سازه ها
- 9-11-2 انواع فعل ربطی
- 10-11-2 جمله فعلی
- 11-11-2 فعل های بی فاعل
- 12-11-2 فعل های بدون مفعول مستقیم
- 14-2 فعل های دارای مفعول غیر مستقیم
- 1-14-2 وابسته د ای (به ای)
- 2-14-2 وابسته اندری
- 3-14-2 وابسته بهره ور
- 4-14-2 وابسته مکانی
- 5-14-2 ترکیب و ترتیب سازه ها
- 15-2 تقسیمات قید در گویش هزارگی
- تقسیم از لحاظ کاربرد در جمله
- 1-15-2 قید فعل

- 2-15-2 قید صفت
- 3-15-2 قید برای قید دیگر
- 4-15-2 قید مصدر
- 2-15-2 اقسام قید از لحاظ دستوری
- 1-2-15-2 قید مختص
- 3-15-2 تقسیمات قید از لحاظ ساختمان
- 1-3-15-2 قید ساده
- 2-3-15-2 قید مرکب
- 3-3-15-2 قید مؤول
- 3-15-2 قید گونه ها
- 1-3-15-2 انواع قید گونه
- 2-3-15-2 قید
- 3-3-15-2 قید به شکل گروه حرف اضافه
- 16-2 بند قیدی
- 1-16-2 جایگاه قید گونه ها
- اختیاری یا اجباری بودن قید گونه ها
-
-
-
- 17-2 گروه صفت
- 1-17-2 تعریف صوری گروه صفت
- 2-17-2 صفت های وابسته پذیر
- 3-17-2 فاعل صفت
- 4-17-2 صفت دارای مفعول مستقیم
- 3-17-2 توصیف صفت با قید گونه ها
- 1-3-17-2 توصیف صفت با قید
- 2-3-17-2 توصیف صفت با گروه حرف اضافه
- 18-2 حالت های گروه اسم
- 19-2 بند قیدی محدود و نامحدود
- 20-2 گروه قید
- 1-20-2 تعریف صوری گروه قید
- 2-20-2 توصیف قید گونه ها با قید گونه ها
- 1-2-20-2 توصیف قید گونه با قید
- 21-2 گروه حرف اضافه

- 1-21-2 تعریف صوري گروه حرف اضافه
- 2-21-3 گروه حرف اضافه مقصد نم
- 2-21-4 وابسته های گروه حرف اضافه
- 2-21-4-1 حروف اضافه بدون وابسته
- 3-21-4-2 حروف اضافه با وابسته هایی به جز گروه اسم
- 2-21-4-3 گروه حرف اضافه گسسته
- 2-21-4-4 توصیف کننده های حروف اضافه
- 2-21-4-4 توصیف حروف اضافه با قید
- 2-22 گروه اسم
- 2-22-1 توصیف صوري گروه اسم
- 2-22-2 توصیف کننده های گروه اسم
- 2-22-2-1 صفت در گروه اسم
- 2-23 بند موصولي
- 2-24 صفت ملكي در گروه اسم
- 2-25 حرف ربط
- 2-26 حرف اضافه
- 2-27 حرف نشانه
- 2-28 حرف تعريف
- 2-29 صفت اشاره
- 2-30 قید گونه ها
- 2-31 ساخت های تفضيلي و عالي و همسان
- 2-32 توصیف اسم با ساخت اضافه
- 2-33 انواع اضافه در گروه اسم
- 2-33-1 الف – مضاف اليه
- 2-33-2 ب – صفت وصفي
- 2-33-3 ج – بدل
- 2-33-4 د – نام و نام خانوادگي
- 2-33-5 اضافه در گروه صفت
- 2-34 اضافه در گروه حرف اضافه
- 2-35 اجتماع توصیف کننده همجنس
- 2-36 توصیف اسم با چند صفت
- 2-36-1 توصیف اسم با چند بند موصولي
- 2-36-2 توصیف اسم با صفت ملكي
- 2-37 همپايگي

- 1-37-2 جمله‌های همپایه
- 2-37-2 رابطه علت و معلول
- 3-37-2 دیگر حرف ربط
- 4-37-2 همپایگی مقوله‌های اصلی جمله
- 5-37-2 همپایگی گروه اسم فاعل یا مفعول
- 6-37-2 همپایگی بیش از دو گروه اسم فاعل یا مفعول
- 7-37-2 همپایگی گروه‌های فعل
- 8-37-2 همپایگی صفت با صفت و قید با قید
- 9-37-2 همپایگی و همراهی
- 10-37-2 تشابه ساختارها و همپایگی
- 11-37-2 همپایگی صفت با ساخت وصفی
- 13-37-2 همپایگی انواع قید گونه‌ها
- 1-13-37-2 همپایگی فعل معلوم و مجهول
- 2-13-37-2 همپایگی دیگر مقوله‌های فعل دار
- 38-2 حذف فاعل
- 1-38-2 حذف فعل
- 2-38-2 حذف گروه فعل
- 3-38-2 فعل جمله دوم
- 1-3-38-2 حذف گروه قید
- 4-38-2 حذف عناصر از مقوله‌های اصلی
- 5-38-2 حذف از گروه اسم
- 39-2 منفی سازی
- 1-39-2 منفی سازی جمله
- 2-39-2 منفی سازی سازه‌ها
- 3-39-2 منفی سازی مضاعف
- 4-39-2 منفی سازی در ساخت‌های همپایه
- 5-39-2 منفی سازی در جمله‌های پای و پیرو
- 40-2 ضمیر
- 1-40-2 مرجع ضمیر
- 2-40-2 ضمیر شخصی
- 3-40-2 ضمیر شخصی منفصل
- 4-40-2 ضمیر شخصی متصل
- 5-40-2 ضمیر مشترک
- 6-40-2 ضمیر اشاره

- 7-40-2 ضمير پرسشی
- 8-40-2 ضمير مبهم
- 9-40-2 ضمير تعجّبی
- 10-40-2 ضمير ملکی
- 11-40-2 ضميرگذاري
- 50-2 انواع ضميرگذاري
- 1-50-2 ضمير و ضمير محذوف
- 2-50-2 ضمير انعكاسي
- 51-2 ديگر انواع ضمير گذاري
- 1-51-2 محدوده ضميرگذاري
- 1-1-51-2 ضميرگذاري در بند
- 2-1-51-2 ضمير گذاري در بندهاي همپايه
- 3-1-51-2 ضميرگذاري در بندهاي پايه و پيرو
- 4-1-51-2 ضميرگذاري در حالت تقدم بند پايه بر پيرو
- 5-1-51-2 ضميرگذاري در حالت تقدم بند پيرو بر پايه
- 6-1-51-2 ضميرگذاري در بندهاي پيرو متوالي
- 7-1-51-2 ضميرگذاري در جمله هاي مستقل متوالي
- 52-2 ضمير انعكاسي
- 1-51-2 انواع ضمائر انعكاسي
- 2-51-2 ضمائر انعكاسي ثابت و متغير
- 3-51-2 محدوده ضمائر انعكاسي
- 4-51-2 روابط مرجع و ضمير انعكاسي
- 1-4-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي مفعول مستقيم
- 5-51-2 مرجع فاعل/ضميرانعكاسي توصيف کننده مفعول مستقيم ..
- 6-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي مفعول غير مستقيم (با حرف
اضافه)
- 7-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي توصيف کننده مفعول غير مستقيم
.....
- 8-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي متمم فعل ربطی
- 9-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي توصيف کننده متمم فعل ربطی
- 10-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي مفعول صفت
- 11-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي توصيف کننده مفعول صفت
- 12-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي توصيف کننده کنشگر فعل مجهول
- 13-51-2 مرجع فاعل/ضمير انعكاسي متمم گروه حرف اضافه

- 14-51-2 مرجع فاعل/ضمیر انعکاسی توصیف کننده گروه دیگر حرف اضافه
- 15-51-2 مرجع مفعول مستقیم/ضمیر انعکاسی توصیف کننده فاعل
- 16-51-2 مرجع مفعول مستقیم/ضمیر انعکاسی مفعول غیر مستقیم (با حرف اضافه)
- 17-51-2 مرجع مفعول مستقیم/ضمیر انعکاسی توصیف کننده مفعول غیر مستقیم (با حرف اضافه)
- 18-51-2 مرجع مفعول مستقیم /ضمیر انعکاسی متمم گروه حرف اضافه ای
- 19-51-2 مرجع مفعول مستقیم/ضمیر انعکاسی توصیف کننده گروه حرف اضافه ای
- 20-51-2 نقش های ضمیر انعکاسی در بند اسمی
- 52-2 ضمیر متقابل
- 1-52-2 انواع ضمیر متقابل
- 2-52-2 محدوده ضمیر متقابل
- 3-52-2 رابطه مرجع در نقش مفعول مستقیم با ضمیر متقابل
- 4-52-2 ضمیر متقابل در نقش مفعول غیر مستقیم
- 5-52-2 ضمیر متقابل در نقش توصیف کننده مفعول غیر مستقیم .
- 6-52-2 ضمیر متقابل در نقش مفعول حرف اضافه ای
- 7-52-2 ضمیر متقابل در نقش توصیف کننده مفعول حرف اضافه ای
- 53-2 صفت تفضیلی
- 1-53-2 ساخت های تفضیلی
- 2-53-2 ساختمان ساخت تفضیلی
- 3-53-2 حذف عناصر مشابه در ساخت های تفضیلی
- 4-53-2 حذف مفعول و حذف فعل یا مجموع فعل کمکی و فعل اجباری است است
- 5-53-2 ساخت تفضیلی مضاعف
- 6-53-2 ساختهای همسان
- 1-6-53-2 انواع ساخت همسان
- 7-54-2 حذف عنصر مشابه در ساخت های همسان
- 54-2 مالکیت
- 1-54-2 ضمیرملکی
- 2-54-2 بیان مالکیت در جمله
- 3-54-2 انواع مالکیت و مالک

- 55-2 ساخت تأکیدی
 1-55-2 تأکید در جمله
 2-55-2 تأکید در سازه
 3-55-2 تأکید تقابل دهنده و غیر تقابل دهنده در سازه
 4-55-2 تکیه تأکیدی
 5-55-2 عناصری که تکیه تأکیدی می‌گیرند
 56-2 جابجایی عناصر مؤکد
 1-2-56-2 جایگاه آغاز
 57-2 جایگاه پایان
 1-57-2 دیگر عناصری که به جایگاه پایان می‌روند
 58-2 اسنادی شدگی و اسنادی شدگی ضمیر گذار
 1-58-2 دیگر عناصر شامل اسناد شدگی
 59-2 تأکید با مبتدا شدگی
 1-59-2 مبتدا شدگی ضمیر گذار
 2-59-2 شیوه‌های ترکیبی بیان تأکید
 3-59-2 تأکید در بند پایه و بند پیرو و گروه اسم
 4-59-2 تأکید در ساخت همپایه
 5-59-2 در عناصر جابجا شده
 6-59-2 تأکید در جمله پرسشی بله خیر
 60-2 برجسته سازی
 1-60-2 ابزار برجسته سازی جمله
 1-60-2 ادات
 2-60-2 آدات
 61-2 عناصری که با را برجسته می‌شوند
 1-61-2 جابجایی
 2-61-2 جایگاه آغاز
 3-61-2 مفعول مستقیم اسم جنس
 4-1-2 مفعول مستقیم نکره
 5-61-2 مفعول مستقیم معرفه
 6-61-2 مفعول غیر مستقیم
 7-61-2 مفعول حرف اضافه
 7-61-2 قیدگونه
 8-61-2 عناصری که به جایگاه آغاز می‌آیند
 62-2 جایگاه پایان

- 1-62-2 مبتدashedگی ضمیرگذار
- 2-62-2 جایگاه آغاز
- 3-62-2 جایگاه پایان
- 63-2 برجسته سازی در بند پایه
- 1-62-2 برجسته سازی در بند پیرو
- 2-62-2 رد عناصر برجسته شده
- 3-62-2 برجسته سازی اختیاری و اجباری
- 4-62-2 جابجایی سازه بلند
- 5-62-2 جابجایی گروه صفت
- 6-62-2 جابجایی مفعول مستقیم و غیر مستقیم
- 7-62-2 جابجایی گروه قید
- 8-62-2 دیگر قواعد جابجایی
- 63-2 سازه آمیزی
- 64-2 فراگذری
- 1-64-2 مبتدashedگی فعل
- 2-65-2 انواع جمله کوتاه
- 1-65-2 جمله تعجبی و اصواتی
- 2-65-2 جمله ندائی
- 3-65-2 جمله محذوف
- فصل سوم
- صرف
- 3. صرف
- 1-3 تصریف
- 2-3 صرف تصریفی
- 1-2-3 تصریف اسم
- 2-2-3 شیوه های نشان دادن نقش های نحوی و معنایی گروه اسم
- 3-2-3 نشانه های نقش نحوی گروه اسم
- 4-3 مفعول مستقیم
- 5-3 ترتیب کلمات
- 6-3 مفعول نمای ره (را)
- 7-3 واژه بست
- 8-3 مفعول غیر مستقیم
- 1-8-3 فعل های گذرا به مفعول غیرمستقیم (یا متمم)
- 2-8-3 فعل های گذرا به مفعول مستقیم و مسند مفعولی

- 3-8-3 مفعول ساخت مقایسه ای
- 3-8-4 مفعول ساخت همسان
- 3-8-5 دیگر مفعول های تحت حاکمیت فعل
- 3-9 متمم فعل ربطی
- 3-10 متمم فاعل
- 3-11 کنشگر ساخت مجهول
- 3-12 تاکید
- 3-13 نقش های نحوی اسم در بندهای نامحدود و اسمی شده
- 3-14 نشانه های نقش معنای اسم
- 3-14-1 مفعول بهره ور
- 3-15 مبدأ
- 3-16 حالت ابزاری
- 3-17 همراهی
- 3-18 چگونگی
- 3-19 مالکیت
- 3-19-1 بیان مالکیت با واژه بست
- 3-19-2 بیان مالکیت یا ساخت اضافه
- 3-20 وصف
- 3-21 کمیت
- 3-22 ویژگی عددها درگوش هزارگی
- 3-22-1 آوردن " ی " نکره در آخر عدد و معدود
- 3-22-2 چگونگی تعیین مقدار معدود
- 3-22-3 کمیت اسم های شمردنی
- 3-22-4 کمیت اسمهای نشمردنی
- 3-22-5 کمیت ساخت های وصفی
- 3-23 جنس اسامی
- 3-24 حالت دستوری
- 3-25 حالت
- 3-26 علت
- 3-27 قصد و منظور
- 3-28 کاربرد
- 3-29 ارجاع
- 3-30 حالت گذرانی
- 3-31 دگرگونی

- 32-3 رابطه جزء و کل
- 33-3 ساخت تقسیمی
- 34-3 سوره‌های قسمت نما و سوره‌های مجموعه نما
- 1-34-3 سوره‌های قسمت نما و مجموع نما منفی
- 35-3 بها
- 36-3 قدر و ارزش
- 37-3 مسافت
- 38-3 اندازه
- 39-3 تفویض
- 40-3 شمول
- 41-3 خروج
- 42-3 حالت ندانی
- 43-3 نشانه های نقش های معنایی مکانی
- 44-3 شیوه های تعیین مکان
 - 1-44-3 اشاره به مکان ثابت
 - 2-44-3 اشاره به حرکت سمت مکان
 - 3-44-3 اشاره به حرکت از مکان
 - 4-44-3 اشاره به گذر از مکان
 - 5-44-3 شیوه های اشاره به مکان های نزدیک
 - 6-44-3 اشاره به مکان ثابت نزدیک
 - 7-44-3 اشاره به حرکت به مکان نزدیک
 - 8-44-3 اشاره به گذر از مکان نزدیک
- 45-3 شیوه های اشاره به درون مکان ها
 - 1-45-3 اشاره به درون مکان ثابت
 - 2-45-3 اشاره به حرکت به درون مکان
 - 3-45-3 اشاره به حرکت از درون مکان
 - 4-45-3 اشاره به گذر از درون مکان
- 46-3 شیوه های اشاره به بیرون مکان ها
 - 1-46-3 اشاره به بیرون مکان ثابت
 - 2-46-3 اشاره به حرکت به بیرون مکان
 - 3-46-3 اشاره به حرکت از مکان
 - 4-46-3 اشاره به حرکت از بیرون مکان
- 47-3 شیوه های اشاره به پیش مکان ها
 - 1-47-3 اشاره به پیش مکان ثابت

- 2-47-3 اشاره به حرکت به پیش مکان
- 3-47-3 اشاره به حرکت از پیش مکان
- 4-47-3 اشاره به گذر از پیش مکان
- 48-3 شیوه های اشاره به پشت مکان ها
- 1-48-3 اشاره به پشت مکان ثابت
- 2-48-3 اشاره به حرکت به پشت مکان
- 3-48-3 اشاره به حرکت از پشت مکان
- 4-48-3 اشاره به گذر از پشت مکان
- 49-3 شیوه های اشاره به روی مکان ها
- 1-49-3 اشاره به حرکت به روی مکان ثابت
- 2-49-3 اشاره به حرکت به روی مکان
- 3-49-3 اشاره به حرکت از روی مکان
- 4-49-3 اشاره به گذر از روی مکان
- 50-3 شیوه های اشاره به سطح زبرین مکان ها
- 1-50-3 اشاره به حرکت به سطح زبرین مکان
- 2-50-3 اشاره به حرکت از سطح زبرین مکان
- 3-50-3 اشاره به گذر از سطح زبرین مکان
- 51-3 شیوه های اشاره به سطح زیرین مکان ها
- 1-51-3 اشاره به سطح زیرین مکان ثابت
- 2-51-3 اشاره به حرکت به سطح زیرین مکان
- 3-51-3 اشاره به حرکت به سطح زیرین مکان
- 4-51-3 اشاره به گذر از سطح زیرین مکان
- 52-3 شیوه های اشاره به سطح جانبی مکان ها
- 1-52-1 اشاره به سطح جانبی مکان ثابت
- 2-52-3 اشاره به حرکت به سطح جانبی مکان
- 3-52-3 اشاره به حرکت از سطح جانبی مکان
- 4-52-3 اشاره به گذر از سطح جانبی مکان
- 53-3 شیوه های اشاره به اطراف مکان ها
- 1-53-3 اشاره به اطراف مکان ثابت
- 2-53-3 اشاره به حرکت به اطراف مکان
- 3-53-3 اشاره به حرکت از اطراف مکان
- 4-53-3 اشاره به گذر از اطراف مکان
- 54-3 شیوه های اشاره به آن سوی مکان
- 55-3 شیوه های اشاره به میان مکان

- 1-55-3 اشاره به میان مکان ثابت
- 2-55-3 اشاره به حرکت به میان مکان
- 3-55-3 اشاره به حرکت از میان مکان
- 4-55-3 اشاره به گذر از میان مکان
- 56-3 شیوه های اشاره به پیرامون مکان
- 1-56-3 اشاره به پیرامون مکان ثابت
- 2-56-3 اشاره به حرکت در پیرامون مکان
- 3-56-3 اشاره به گذر از پیرامون مکان
- 57-3 شیوه های اشاره به مقابل مکان ها
- 1-57-3 اشاره به مقابل مکان ثابت
- 2-57-3 اشاره به حرکت در مقابل مکان
- 3-57-3 اشاره به حرکت در مقابل مکان
- 4-57-3 اشاره به گذر از مقابل مکان
- 58-3 حرکت طولی و درونی
- 59-3 شیوه های بیان زمان
- 1-59-3 عبارت های کلی زمان
- 2-59-3 ساعات شبانه روز
- 3-59-3 تقسیمات شبانه روز
- 4-59-3 روزهای هفته
- 5-59-3 ماه های سال
- 6-59-3 سال
- 7-59-3 اعیاد
- 1-7-59-3 فصل ها
- 60-3 وقایع همیشگی و متناوب
- 61-3 آینده مشخص
- 62-3 گذشته مشخص
- 63-3 استمرار
- 64-3 استمرار در گذشته و آینده
- 65-3 استمرار در زمان گذشته
- 66-3 استمرار در آینده
- 67-3 شیوه کلی بیان عمل در آینده
- 68-3 گذشته مشخص
- 69-3 آینده مشخص
- 70-3 نظام جمع بندی

- 1-70-3 شیوه های جمع بستن عناصر
- 2-70-3 مفرد و جمع
- 3-70-3 صورت های جمع اجباری
- 4-0-3 اسم های توزیعی
- 5-70-3 اسم عام و اسم خاص
- 6-70-3 اسم ذات و اسم معنی
- 7-70-3 اسم جمع و اسم مفرد
- 8-70-3 صورت های جمع اسم های بیگانه
- 71-3 جنس دستوری
- 1-71-3 جنس و طبقه دستوری آن
- 72-3 شاخص ها
- 73-3 معرفگی
- 1-73-3 اسم معرفه
- 2-73-3 اسم نکره
- 74-3 معرفگی بدون نشانه صرفی
- 1-74-3 معرفگی با صفت اشاره و عالی و عدد و نشانه جمع
- 2-74-3 معرفگی با ره (را)
- 3-74-3 معرفگی با پسوند e
- 75-3 بررسی نشانه های معرفگی
- 1-75-3 صفت اشاره و ضمیر اشاره
- 2-75-3 پس اضافه ره (را)
- 3-75-3 پس اضافه e
- 4-75-3 اختیاری یا اجباری بودن معرفه نماها
- 5-75-3 رابطه نشانه معرفه ساز با اسامی خاص و انتزاعی
- 76-3 نکرگی در گروه اسم
- 1-76-3 نشانه های نکره در گروه اسم
- 2-76-3 اختیاری یا اجباری بودن نکره نماها
- 3-76-3 تأثیر فاصله بر شکل نکره نماها
- 4-76-3 رابطه نشانه های نکره ساز با اسامی غیر مفرد و
نشمردنی
- 5-76-3 نکره ارجاع دار و بی ارجاع
- 77-3 اسم جنس
- 78-3 میزان اهمیت فاعل
- 79-3 تصریف ضمیر

- 1-79-3 ضمیر
- 2-79-3 ضمائر شخصی
- 1-2-79-3 ضمیرهایی هستند که برای هر یک از اشخاص
- 3-79-3 ضمیر شخص دو گونه است: منفصل، متصل
- 3-79-3 ضمائر منفصل
- 1-3-79-3 ضمائر منفصل و نحوه توزیع آن ها
- 4-79-3 نقش غیر تأکیدی و غیر تقابلی ضمیر
- 5-79-3 نقش تأکیدی ضمیر
- 6-79-3 ضمیر غیر تأکیدی با وجه امری
- 7-79-3 پاسخ به پرسش های «کی» دار
- 8-7-3 ضمیر در ساخت اسنادی شده و اسنادی شده ضمیرگذار
- 9-79-3 تقابل ضمائر در ساخت تأکیدی و غیر تأکیدی
- 10-79-3 محدودیت جایگاه ضمائر متصل
- 11-79-3 تمایز شخص و شمار در ضمیرها
- 12-79-3 رابطه ضمائر با شمول و خروج
- 13-79-3 ضمائر و شمار
- 14-79-3 تمایز شمار در ضمائر
- 15-79-3 رابطه ضمائر با اعداد
- 16-79-3 بیان مجموعه و توزیع
- 17-79-3 ضمیر سوم شخص برای اشاره به دور و نزدیک
- 18-79-3 تمایز مربوط به جنس و طبقه اجتماعی در ضمائر
- 20-79-3 ضمیر نکره نامشخص
- 21-79-3 ضمیر نکره مشخص
- 1-21-79-3 ضمیر تاکیدی
- 22-79-3 ساخت اسم و ضمیر
- 23-79-3 واژه بست (ضمیر متصل)
- 24-79-3 حالت ضمائر
- 25-79-3 ضمائر انعکاسی
- 26-79-3 حالت ضمائر انعکاسی
- دیگر راه های بیان حالت انعکاسی
- 27-79-3 نقش تأکیدی ضمائر انعکاسی
- 28-79-3 ضمائر متقابل
- 29-79-3 ضمائر ملکی
- 30-79-3 ضمائر ملکی انعکاسی